

## TEMPESTA

Sempre he pensat que la desgràcia dels altres és com un cadàver abandonat enmig del carrer per un qualsevol malparit. Cas d'ensopegar amb un ens limitem a passar de llarg i ens imposem l'oblit. Quina altra cosa podríem fer que no fora mirar cap a una altra banda? De fet, som incapaços de concebre en tota la seua vastitud la desgràcia aliena. Fet i fotut, la desgràcia només és *allò* que els passa als altres i, així doncs, quan veiem un mort, vull dir un d'aquells que encara respira i camina i que, de tant en tant, ens el trobem al cafè de la cantonada o en la cua de la caixa del supermercat o eixint a mitja vesprada d'una llòbrega casa de putes, solem trencar en un sarcàstic somriure.

Ens creiem que podem tenir el control de les maleïdes circumstàncies i mai no ens aturarem a pensar ni una sola dècima de segon que, tal vegada, a penes som uns ratolins de laboratori condemnats a fer anar la rodeta de la gàbia fins que un dia, l'últim de tots, els auxiliars del laboratori ens esbudellen i ens submergisquen dins d'un pot ple de formol.

Vantar-se'n que un pot escapolar-se de la malastrugança és una repugnant mostra d'arrogància, una crueltat del tot innecessària cap a qui ha estat descavalcat abruptament de la vida, és a dir, una faena, un sostre, una família, uns amics raonablement fiables.

Si ho pensem, ens passem la vida desitjant que tothom estiga molt pitjor que nosaltres. A més, estem convençuts que es mereixen l'infern. A fi de comptes, és la manera com mitiguem el dolor insuportable que ens produeixen les nostres pròpies frustracions, l'enveja que a tots, invariablement, ens corca per dins.

I, això no obstant, vet ací que, de precipitar-se en l'abisme, també podem traure'n profit. Podem morir i podem tornar a nàixer.

Ara mateix, jo, Rafel Bodí Bonastre, fill d'un assalariat merdós, borratxo i foraster i d'una mare *fregaescales*, condemnat a lluitar quotidianament des que tinc ús de raó pel dret a l'aire que respire, estic en condicions d'afirmar que un dia vaig morir i que, al cap d'un temps, vaig ressuscitar amb més ganes de viure que mai. El prodigi forma part d'un llarg i dolorós procés que es va iniciar fa molt de temps, amb els quaranta-cinc acabats de complir, el mateix dia en què, sense esperar-m'ho, em van acomiadar de l'Agència Vèrtex després de quasi vint llarguíssims anys d'haver-m'hi deixat la pell; primer com a empleat miserable de l'escalafó més baix i, finalment, com a cap de l'equip encarregat de les relacions dels clients de l'agència amb els mitjans. Encara ara sent calfreds quan recorde aquell fatídic 6 de novembre.

Aquell dia em vaig alçar amb una migranya insuportable i amb l'estómac regirat. La dona i els xiquets dormien encara i

la casa estava totalment en silenci. Vaig eixir al balcó un moment per espavilar-me. El cel era d'un morat fosc, tatuat per uns quants núvols semblants a uns gargots infantils guixats sobre un full rebregat. Bufava un vent humit i empudegat per l'olor de fems endarrerits dels carrers que al seu pas anava deixant un revoltim de papers de diari, d'ampolles de plàstic, de fulles seques de plataner, d'envasos de cartró... Era aquell mateix vent que sempre empentava les agressives gavines des de la platja fins al mateix cor de l'Eixample; que embogia també els fastigosos coloms que llavors es concentraven en atapeïdes bandades.

Poc després, al carrer, camí del treball, vaig tenir la sensació que el món s'esquerdava a sota els meus peus com qui camina sobre una fràgil i extensa superfície de gel en direcció a un horitzó del tot inabastable. Vaig pensar que just en aquell moment s'estava alterant l'ordre natural de les coses. Per un moment em va costar reconèixer la ciutat, el meu barri, aquells carrers mateixos pels quals passava caminant cada dia des de feia anys per arribar al meu lloc de treball. A penes reconeixia la façana del supermercat de la caixa llatina bonica, l'escola dels xiquets, la farmàcia d'en Cesc, la perruqueria d'Abel, la botigueta de les dues costureres fadrines, la fruiteria de l'amabilíssim Shui.

L'inici de la meua jornada a Urquinaona 8 va ser, però, com de costum: les salutacions convencionals i innecessàries de sempre, el parell de reunions rutinàries de sempre, els renecs matiners de sempre dels de sempre. Tot exactament igual com cada matí del món. Cap a les deu, però, em va fer cridar al seu despatx el propietari de l'agència. El fet que em requerira em va disgustar, atès que a aquella hora era quan

més ocupat estava. Val a dir que reunir-se amb Indalecio Hinojosa sempre suposava una enorme i lamentable pèrdua de temps. Tot plegat, l'*amo* era un d'aquells tipus de manar per manar, dels que distrau la jornada atabalant els seus subordinats amb ordres i contraordres absurdes. Mai no em va agradar aquell cinquantí d'ulls menuts, grans orelles transparents, nas afuat i front estret, amb una pell de la textura relliscosa del paper encerat que s'usa per a embolicar el tall en les carnisseries. Era esquerp i home de poques i, sobretot, d'inútils paraules, del tot obsessionat amb la seua imatge fins al punt que mai ningú no l'havia vist sense corbata, sense un d'aquells vestits barats de galeria comercial que li quedaven arrapats al seu cos sarmentós de malalt, amb les bocamànigues i els gambals sempre massa curts.

La major part del temps habitava, somnolent i ensopit com un llangardaix mil·lenari, el seu amplíssim i lluminós despatx de la vuitena planta. Des de l'enorme finestral del seu niu es podien contemplar unes espectaculars vistes de la plaça Urquinaona i, també, de Collserola, allà baix, al capdamunt del carrer Roger de Llúria. Un lloc perfecte des d'on temptar la vanitat de qualsevol desgraciat, des d'on impressionar un qualsevol incaut.

Personalment vaig odiar durant anys aquell despatx quasi tant com Hinojosa mateix. Aquell tipus l'havia omplert amb els seus cotxets de col·leccions barates de quiosc i amb un munt d'horribles fotografies evocadores de la seua aparent gran trajectòria pública. Una vida articulada al voltant de desenes d'actes sense cap trellat, de sopars de *sopa de ave* i *ternera a la jardineria* i d'inauguracions de botigues de merda i celebracions civils del tot vulgars. Plena d'actes amb

associacions de corruptes policies locals jubilats, absurdes confraries forasteres de Setmana Santa d'una ciutat que no té processons i d'agrupacions *rocieres* governades per juntes de socis formades per galifardeus i pispes de poca volada.

El despatx tenia una pèssima ventilació perquè Hinojosa mai no obria les finestres ni en el més xafogós dels dies d'agost per por a morir d'un refredat. No cal dir que tampoc engegava mai l'aire condicionat ni la calefacció, encara que, en aquest cas, més pel fet d'estalviar-se algun cèntim que per hipocondria. En qualsevol cas, des de l'arribada de les noves epidèmies anunciades a bombo i plateret per les televisions com el principi de l'apocalipsi, els seus temors als invisibles virus i bacteris es van disparar i va fer que odiara encara més el contacte amb l'aire i, encara, amb els restants dels humans. Un dia, a causa d'aquella pèssima ventilació, l'indret, amb la seua atmosfera rescalfada i espessa, va començar a fer pudor d'una estranya barreja d'os estantís de pernil i roba suada de molts dies impregnada amb traces de colònia barata per a xiquets. Una olor que ja no va marxar mai més i que es va convertir en la inconfusible olor de l'*amo* que tots els empleats érem capaços d'ensumar a molts metres de distància igual que si fórem uns ensinistrats gossos raters.

Quan vaig entrar al seu cau, Hinojosa, tibet i amb les mans a la butxaca, amb la jaqueta del vestit botonada fins el coll i la corbata estrenyent-li com la soga d'un condemnat, mirava per la finestra amb ulls de peix. Durant un parell de minuts em va tenir allà palplantat sense dir-me res. Finalment, amb un moviment de cap gairebé imperceptible, com el que faria un dragó de Komodo abans d'engolir-se un gall salvatge, em va instar a asseure'm. Ell també ho va fer, a la punta de la

cadira, encongit, plantant gepa. Llavors, va començar a parlotejar molt baixet en aquell castellà dur i desballestat del seu temps d'immigrant acabat d'arribar que havia estat incapaç d'enterrar després de mitja vida entre nosaltres. Parlava sense mirar-me als ulls, amb tots els músculs de la seua cara contrets sense deixar de jugar a fer rodar el mòbil damunt de la taula, una de les seues moltes estúpides manies entre les quals es comptaven, també, buidar-se el cerumen de les orelles amb el dit menovell o arrencar-se la brutícia de les ungles amb la punta d'un clip esbotifarrat.

—*Oye, chaval, se me ha quejao el Roviralta, el de FrostTime. Me dice que la presentación de su campaña el martes de la semana pasada fue un desastre. Que no fue ningún periodista de los importantes, ninguno... pos vaya...*

No tenia ni idea de què collons em parlava.

—Perdone, però és que jo no m'ocupe de presentacions de campanyes —vaig respondre-li sorprès, amb humilitat asiàtica. No ho he fet jo mai, això, ni tan sols he tingut tracte amb aquests senyors de FrostTime des que estic a l'agència. Són coses dels de publicitat, *itat* que m'entén? Com a molt, i si de cas m'ho demanen els companys, faig venir algun periodista, potser algun fotògraf.

Mentre li donava les meues raons vaig recordar que algú a l'oficina s'havia referit dies enrere a aquell acte, tot i que en cap cas en termes de catàstrofe sinó més aviat tot el contrari. De fet, els de FrostTime eren uns dels nostres millors clients, amb uns responsables de molt bon tracte, agraïts, que mai no es queixaven de res.

Hinojosa llavors es va passar la seua llengua prima, llarga i blanquinosa pel seu estretíssim llavi superior, es va gratar

el cap amb insistència tot provocant un plugim de caspa sobre la seua jaqueta i tot seguit va tornar a la conversa sense perdre aquell posat sever d'implacable guàrdia civil rural.

—*A mi lo que me dicen es esto: que ha sío un desastre. Mira, valensiano, las cosas no se puen hacerse así. ¿Vale? Aquí no se trata de... de... yo hago esto o... o de yo hago aquello y tu hases lo otro y así, cada uno yendo pa lo suyo... pos vaya... ¿Me entiendes, chaval? ¡Apañaos estaríamos si fuera así! ¡Claro!... No jodamos, chaval... no jodamos que la vida está muy jodia ya como pa haser tonterias...* —va pontificar posant cara de pomes agres, visiblement nerviós, sense mirar-me als ulls.

Per un moment, escoltant-lo, vaig pensar que havia perdut el cap i que potser de seguida s'adonaria que estava dirigint-se a la persona equivocada i que, per tant, acabaria per deixar que me'n tornara a les meues ocupacions, tot i no arribar a convèncer-se d'haver posat la pota. D'ací que, d'entrada, no donara gaire importància al seu comentari, que vaig considerar apressat, irreflexiu, producte de l'ensopiment del desfaenat que alguna cosa ha de rumiar per no parar boig. A més, aquell tipus mai no havia tingut ni idea de quines eren les funcions de cadascun de nosaltres i no era la primera ocasió, doncs, en què s'havia produït una d'aquelles desagradables confusions. Lluny d'adonar-se de l'error i de rectificar, va continuar, però, sermonejant-me, ara amb les galtes un punt enceses i aixecant-me una mica la veu.

—*Lo que pasa es que... es que porque yo no tenga estudios o no haya nasío en un pueblo de Barcelona algunos os creáis con el derecho de haser lo que se os viene en gana, ¿Vale? Esto, chaval, no pué ser así. Pos vaya... Esta empresa la he levantao con mucho esfuerso pa que ahora, por culpa de cuatro de-*

*sechos de tienta se vaya al traste. Aquí el que manda soy yo, que pa eso soy amo ¿Vale?*

Hinojosa va començar llavors a moure les celles compulsivament i a arrufar el nas, un signe inequívoc que els nervis se l'estaven menjant viu.

Vaig continuar escoltant-me'l en silenci, com un estaquirot, resignat i sense encertar les paraules adients amb què rebatre'l. Corprès, també, per aquell inesperat arravatament seu de sinceritat. Tot plegat, què podia fer jo? Qui, amb dos dits de front, en una situació d'inferioritat com aquella, s'hauria atrevit a contestar una afirmació tan patètica, feta amb aquella rotunditat? D'altra banda, tot el que havia lladrat era veritat: ell era l'amo i un foraster. Un foraster, cal dir, sense cap voluntat de deixar de ser-ho mai. I, també, un il·letrat absolut, un ignorant tan odiós com menyspreable.

Tanmateix mentia deliberadament en una cosa, potser en la més important de totes: ni en somnis hauria estat capaç d'aixecar una empresa, ni encara de trobar la llet en la góndola d'un supermercat o el número de telèfon d'un metge a les pàgines grogues. Tothom sabia que a penes sabia llegir i escriure, ni de números, que era del tot incapaç de desxifrar el més elemental organigrama d'una organització, a més d'un absolut negat per a les relacions personals.

En realitat, l'agència era propietat de la seua dona, filla d'un modest publicista de Manresa a qui les coses havien anat molt bé durant les prodigioses olimpíades del norantados. Abans de conèixer-la no tenia ofici conegut ni on deixar-se caure mort. Un desgraciat que picava d'ací i d'allà per poder matar la gana. Casar-se i convertir-se en un empresari no l'havia canviat per a res, però. Després de tants

anys no sabia encara quin botó li calia prémer per engegar el seu ordinador de taula i romania tan pobre mentalment com quan a setze anys va entrar per primera vegada a la ciutat provinent del sud, per la Diagonal, segons una llegenda, tirat sobre un matalàs en la plataforma d'un atrotinat camió, entaforat entre mobles vells i maletes de cartró rebentades, enmig d'una desena de persones d'ànimes moribundes i estómacs que rugien.

Sovint havia pensat en quina havia estat la seua vida abans d'aquell viatge de malson. Qui van ser els seus progenitors, com era la seua casa del poble, els seus amics, el refotut forat d'on havia eixit. De vegades, l'imaginava en aquell món com en un teatret de barri en què interpretava el trist paper de si mateix. El veia en el revolt d'un camí solitari tirant una pedra a un gos flac i ple de puces. Assegut sobre un sac polsós farcit de garrofes en el terra d'una cambra fosca, totalment sol, mentre es furgava el nas o es matava a palles, podrit per la ràbia. El sabia en el racó d'un bar de carretera senyorejat per unes quantes donotes entrades en anys i en carns, embotides dins dels seus descolorits i mal apedaçats vestits de mercat de carrer. Intuïa que en aquells anys la seua existència hagué de ser monòtona, sense cap més emoció que l'espera inquietant de la mort. Una vida abocada, com no podia ser de cap altra manera, a la bogeria i a la desesperació. Tot plegat, era ben natural que, criat en aquell ambient imaginat o, potser, en un de real de molt pitjor encara, no sabera fer cap altra cosa més que sobreviure com una menuda i miserable bèstia del bosc, mentre es feia invisible als grans depredadors i brutal amb els de la seua pròpia espècie.